

at den kan være grundet paa en alvorlig Overveielse af alle Forhold, men i Reglen vil den dog ikke kunne være det ifølge Bestaffenheden af den Sag, hvorom her er Tale. Naar der ellers ved andre Veiligheder skal vælges, saa er Sagen meget simpel; man kender de saa Mænd, som der er Tale om at vælge imellem; men her præsenteres der et meget stort Antal af Candidater. Der har idag været talt om, at 25 er Gjennemsnittet for Ansøgerne om de enkelte Præsteembeder, men der gives Præsteembeder, der søges af 70—80 Candidater. Nu vil jeg dog bede ærede Medlemmer betænke, hvorledes Forholdet i Birkeligheden vil stille sig, naar der meldte sig til Valg 70—80 Candidater. Selv om man vil ordne det saaledes, at deres Ansøgninger i Forveien sendes ud til Undersøgelse i Sognet, hvor Valget skal foregaae, saa spørger jeg, troer man da virkelig, at samtlige Menighedsmedlemmer ville anstille en dybtgaaende Undersøgelse af samtlige disse 70—80 Ansøgninger og af de enkelte Ansøgere, og at der derefter kan finde Afgjørelse Sted ved et Valg, som i Birkeligheden har Noget at betyde. Hvorledes vil Sagen stille sig i et slikt Tilfælde? Enten vil man være ligegyldig, saa at det næsten kommer til at beroe paa et Tilfælde, hvem der bliver valgt, eller ogsaa vil der være Enkelte, som ville være meget nidkjære, som ville agtere, for at bruge et fremmed Udtryk, men som jeg troer vil være de fleste ærede Medlemmer bekjendt; eller man vil være omhyggelig og samvittighedsfuld, og hvad vil man saa gjøre? Saa vil man rimeligtvis blive enig om at anmode enkelte Mænd i Sognet, som man har særlig Tillid til, om at gjenneingaae Ansøgningerne, saavidt muligt indhente nøiagtige Oplysninger om de enkelte Candidater osv. Man vil gjøre det Samme i Menigheden, som vi gjøre her i dette Thing, hver Gang der kommer en Sag for, som efter vor Mening fortjener alvorlig Undersøgelse; saa vælge vi et Udvalg paa 5, 7 eller flere Medlemmer og overdrage til det at undersøge Sagen. Jeg troer, at dersom det ikke sættes ind i Loven, at der skal dannes et Menighedsudvalg til at overveie disse Ansøgninger,

vil det i Birkeligheden komme til at stille sig saaledes, at det enten bliver nogle Ledere eller Agitatorer, som blive de Afgjørende; eller, hvor der virkelig er en alvorlig Villie tilstede i Menigheden til at undersøge Forholdet, at man overdrager Sagens Undersøgelse til enkelte Mænd i Menigheden, som man dertil vælger. | Hvad Andet er det nu, Lovforslaget har gjort, end netop at gaae denne Vej? Lovforslaget gaaer ud fra, at man bedst fremkalder en virkelig og alvorlig Undersøgelse af Forholdene derved, at det overdrages enkelte af Menigheden selv valgte Medlemmer at gaae Ansøgningerne igjennem. Det er min bestemte Tro, at man kun ad denne Vej vil kunne naae til en saadan alvorlig Undersøgelse, som bør finde Sted, og naar disse Menighedsmedlemmer blive valgte efter den saakaldte Forholdstalsvalgmaade, saa vil man ogsaa have Sikkerhed for, at de enkelte Retninger, der kunne være tilstede i Menigheden i virkelig Henseende, ville finde deres Tyldestgjørelse ved Valget. Jeg maa dog endnu berøre et Moment, der blev omtalt af det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Hoyer-Møller). Han yttrede nemlig, at det havde været en væsentlig Grund til, at man vilde have disse Menighedsudvalg, at man frygtede for, at der ellers kunde finde uheldige Paavirkninger Sted, directe eller indirecte, fra Embedscandidaternes Side. Dette har for mit Vedkommende ingenlunde været det væsentligste Hensyn. Ganste vist har jeg levet saalænge i Verden, at jeg meget vel veed, at personlige Hensyn gjøre sig gjældende i alle mulige Retninger og Forhold, og at, hvor det bliver en Menigheds Ret at faae Indflydelse paa, hvem der skal være dens Præst, ligesom det nu er Tilfældet med Skolelærerne, der vil det ikke udeblive, at der bliver gjort Bestræbelser deels fra Candidaternes, deels fra deres Familiers og Venners Side, for at vinde Stemning eller Stemmer for Præsten eller Skolelæreren i Sognet. Det vide vi jo Alle meget vel; men det har, som sagt, ikke væsentlig været dette Hensyn, der for mig har været det Afgjørende; thi jeg indrømmer, at den Slags Ting kan man aldrig undgaae ganske, heller ikke naar man tager et saadant